

SVĚTLO

ČASOPIS PRO DUCHOVNÍ ŽIVOT

9. ČÍSLO / XXXIV. ROČNÍK

40 Kč • 1,65 €

26. DUBNA a 3. KVĚTNA 2026

Z obsahu

Poselství Svatého otce
Lva XIV. k 63. světovému
dni modliteb za povolání
(26. dubna 2026)
- strana 2 -

Svatý Jiří Preca
Libor Rösner
- strana 8 -

Žalm 23 -
„pastýřský žalm“
- strana 10 -

Modlitba sv. Klementa I.
- strana 11 -

Matka všech lidí,
především věřících
Jean-Pierre Torrell OP
- strana 12 -

Nové výzkumy
Turínského plátna
s využitím DNA
- strana 13 -

Osmero blahoslavenství (6)
Luis M. Martínez
- strana 14 -

Beatifikace Fultona
Sheena - nový patron
médií
- strana 15 -

Skutky milosrdenství (1)
Štefan Hirjak SJ
- strana 16 -

Matka národa (2)
- strana 17 -

Fermo Guisoni (asi 1510–1580): Povolání apoštolů Petra a Ondřeje, detail

Matka všech lidí, především věřících

Při pozorném čtení textu *Lumen gentium* zjistíme, že se zde rozlišují dvě etapy Mariina mateřství: pozemská a nebeská. O první etapě pojednává oddíl 61. Všechno, co se zde říká, se vztahuje na Mariin minulý život, proto se zde všude používá také gramaticky minulý čas: „...proto se stala naší Matkou v řádu milosti.“

Abychom to pochopili, musíme se pokusit o vysvětlení sociálního a spásonosného aspektu Mariina mateřství.

Všeobecné mateřství

Když zde hovoříme o sociálním dosahu Mariina mateřství, znamená to, že vztah vtěleného Slova k jeho Matce nelze redukovat pouze na soukromý aspekt vztahu mezi dvěma osobami. V teologické úvaze o tom, co se v tomto zvěstování – vtělení událo (pro Marii zvěstování, pro Slovo vtělení), nemůžeme se omezit na tyto dvě osoby, abychom toto tajemství nezakreslili. Ve skutečnosti zde Bůh položil první základ nové a konečné smlouvy. Maria zplodí Slovo v řádu přirozenosti jako příslušníka lidského rodu, Slovo pak zařazuje Marii do řádu milosti. To je ona obdivuhodná výměna, kterou opěvuje vánoční liturgie.

V okamžiku, kdy Maria počala vtělené Slovo, je tím již založena církev, i když zatím tajemným a neúplným způsobem: církev totiž již zde získala svůj nejdůležitější úd, Hlavu, a svého nejpřednějšího člena, Marii – tedy Vykupitele a první vykoupenou. O slavnosti Zvěstování se církev modlí nad dary: „Tvá církev poznává, že vtělením tvého Syna byl dán základ jejího života.“

Když zvážíme jedinečnost těchto dvou osob, znamenají Ježíš a Maria více než jen sebe samy, mnohem více než pouhé společenství Syna a Matky: oni vytvářejí jádro společenství Boha – Vykupitele a vykoupeného lidstva, takže všichni, kteří pak budou skrze křest začleněni do tohoto společenství, stanou se mystickým způsobem druhým Kristem a adoptivními dětmi nebeského Otce a stejně tak i dětmi své Matky Marie.

Nejsme pro Ježíše nějakými cizinci, nýbrž bratry a sestrami, a dokonce ještě ví-

ce, jsme údy jeho těla. Proto jsme nejen adoptivními dětmi Mariinými, nýbrž jako na naroubované údy Kristovy vztahuje se její mateřství plně a „beze švu“ také na nás.

Zárodečné budoucí mateřství

Od okamžiku, kdy se Maria stává Matkou Kristovou, nabývá pro budoucí časy jako v zárodku vlastnost stát se Matkou budoucích údů jeho mystického těla. Tato vlastnost je potvrzována stále více celým jejím životem a dosahuje svého naplnění pod křížem. Pro své spoluutření (v tom nejsilnějším slova smyslu) získává Mariino mateřství spásonosnou dimenzi, tzn. Maria má podíl a spoluúčast na vykupitelském aktu svého Syna.

Souběžně s Ježíšem v závislosti na něm, který v naplnění aktu lásky a obětování svého života získává svým přátelům plnost svých zásluh, dosahuje Maria plnosti svého milostiplného určení, proto ona sama svého Syna obětuje za nás, a to z lásky k Otci a k nám. Na tomto místě musíme ještě jednou poukázat na to, co jsme již řekli o procesu mateřství, který nebyl dokončen úkonem zrození, nýbrž vyžadoval také konečné odloučení a bolestné dozrání: Ježíš z kříže sám vyhledává její mateřské poslání vůči učedníkovi.

Neříkáme to z pouhé zbožnosti nebo jako teologickou nauku, nýbrž prožíváme to jako Boží zjevení. Na konci encykliky *Mystici Corporis* v klasické formulaci píše Pius XII.:

„Maria porodila Ježíše, který již v jejím mateřském lůně... byl oděn důstojností Hlavy své církve... Avšak pod křížem se ta, která byla již tělesnou Matkou naší Hlavy, stala duchovním způsobem Matkou všech jeho údů.“

Stále trvajícím mateřství

Toto potenciální mateřství se stává skutečným pro každého, kdo přijal skrze křest milost stát se Božím dítětem. Maria tak vstupuje do druhé fáze svého mateřského poslání: „Mariino mateřství v plánu milosti trvá neustále od okamžiku souhlasu... až do věčného dovršení spásy všech vyvolených.“ (LG 62) Maria se po svém nanebevzetí nevzdala svého spásného úkolu, nýbrž v něm pokračuje: „Ve své mateřské lásce se stará o bratry svého Syna, kteří dosud putují na zemi a ocitají se v nebezpečích a v nesnázích, dokud nebudou uvedeni do blažené vlasti.“ (*tamtéž*)

Pavel VI. říká, že tak činí především dvěma způsoby: přímlovou a příkladem.

VIJADŘENÍ ČBK K NÁLEZU ÚSTAVNÍHO SOUDU KE KONKORDÁTNÍ SMLOUVĚ MEZI ČR A SVATÝM STOLCEM

Prinášíme text prohlášení České biskupské konference k nálezům Ústavního soudu ze dne 1. dubna 2026 ke konkordátní smlouvě mezi Českou republikou a Svatým stolcem, kterou Ústavní soud označil v rozporu s ústavním pořádkem:

Ústavní soud dnes zveřejnil nález, podle něž není obsah smlouvy mezi Českou republikou a Svatým stolcem v souladu s ústavním pořádkem ČR. Ratifikace smlouvy ve stávající podobě je tak vyloučena.

Česká biskupská konference (ČBK) toto rozhodnutí bere na vědomí a respektuje úlohu Ústavního soudu jako instituce, která podává konečný výklad Ústavy a ústavních zákonů. Přestože s jeho právním názorem v této věci nesouhlasí, přijímá nález Ústavního soudu jako závazný.

ČBK vnímá jako pozitivní, že soud neodmítl myšlenku existence smlouvy se Svatým stolcem, ale vymezil se pouze vůči dílčím pasážím. Děkujeme také všem zákonodárcům obou komor Parlamentu České republiky, kteří tento návrh v minulosti podpořili.

S politováním ale vnímáme, že se Ústavní soud vymezil především vůči zpovědnímu tajemství, které je a zůstává nedílnou součástí života církve a základním právem věřících.

Mons. Josef Nuzík, arcibiskup olomoucký, předseda ČBK

Zdroj: www.cirkev.cz (Redakčně upraveno)

Koncil říká, že „nám nadále získává dary věčné spásy svými mnohostrannými přímluvami“. Čím se především vyznačují její přímluvy? Jsou zde dva aspekty: její přímluvy mají univerzální charakter – děje se tak na základě jejího plného poznání a lásky k lidem. Dále je to nesmírná účinnost její přímluvy.

Žádná přímluva svatých včetně Panny Marie nemá větší působnost, než jakou jí uděluje Bůh. Posledním cílem přímluvy není změnit Boží vůli, nýbrž naplnit ji. Proto nejvíce účinná je ta přímluva, která, pokud jde o lidstvo, sleduje nejdokonalejším způsobem Boží vůli. Vedle modlitby Ježíšovy je nejdokonalejší modlitbou modlitba svaté Panny, která vždy nejdokonaleji ze všech tvorů naplňovala Boží vůli. Proto věřící katolíci připisovali přímluvě Panny Marie vždy tu největší účinnost.

Maria je Matkou všech lidí

Koncil říká o Marii, že je „Matkou všech lidí, zvláště věřících“. Jak je možno zdůvodnit, že je Matkou všech? Jak jsme již uvedli, v Mariině lůně se uskutečnila svatba Boha s lidstvem. Tím, že Maria porodila Bohočlověka, stala se Matkou nového stvoření. Aniž by to již přesně věděla, svou shodou s Boží vůlí se stala Matkou všech, kteří jsou povoláni, aby se stali údy jejího Syna a Božími dětmi. Boží plán spásy se týká všech lidí, protože všichni jsou povoláni, aby se stali údy Kristova těla. Toto mateřství se stává realitou, když člověk na základě dobrovolného rozhodnutí přijímá křest. Explicitně se to týká především křesťanů katolíků a pravoslavných, implicitně i těch, kteří stojí opodál a nepřijímají ve svém vědomí toto mateřství. Maria ovšem není proto méně jejich Matkou.

Matka hříšníků

Jak je to s těmi, kteří nejsou ve stavu milosti, ať už jde o křesťany, či nekřesťany? I pro ně je Mariino mateřství realitou. Jestliže totiž svazek mezi ní a lidmi existoval již předtím, než získali milost, nezmezí tím, že milost ztratí. Rozhodně není možno říct, že by se Maria starala méně o ty, kteří jsou hříšníci nebo stojí opodál. Církev nás vybízí k modlitbě i za ty, kteří dosud Boha nebo Krista neznají. Když tak činíme, jistě jednáme podle Božího Srdce. „Nepřišel jsem povolovat spravedlivé, ale hříšníky,“ říká Pán. „Není třeba znát ji, aby

ona znala nás.“ (M. J. Nicolas) Pro věřící se jedná o uznávané mateřství, těm, kteří ji neznají, zbývá úkol je objevit a přijmout.

Matka a Prostřednice

Titul Prostřednice všech milostí byl překvapivě často použit i na koncilu, neboť našel u teologů 20. století značné přijetí. K Matce Boží Prostřednici se modlili papežové již od 12. století až po Pia XII.

Asi 100 koncilních otců usilovalo, aby se tomuto titulu dostalo přímo dogmatického uznání. 200 biskupů se naopak stavělo proti. Jejich důvody? Svátý Pavel hovoří o tom, že máme jen jednoho Prostředníka mezi Bohem a lidmi. Mluvilo se také o tom, že by přinesl obtíže pro ekumenismus. Velká většina koncilních otců si přála kompromisní řešení. Spokojovali se proto se zdůrazněním mateřství.

Titul Maria Prostřednice má však své teologické oprávnění a nelze na něj rezignovat. René Laurentin navrhl, aby byl zařazen mezi výčet Mariiných titulů. Nakonec koncil říká: „Blahoslavená Panna je v církvi vzývána jako Přímluvkyně, Pomocnice, Ochráňkyně a Prostřednice. To však je třeba chápat tak, že tím důstojnosti a účinnosti jediného Prostředníka nic neubírá a nic nepřidává.“ (LG 62)

V prefaci v novém mešním textu o Panně Marii Prostřednici milosti se praví, že „Panna Maria jako Matka a Společnice Vykupitele vykonává v církvi mateřský úkol přímluvy a odpuštění, dosažení milosti, smíření a pokoje. Věřící ji vzývají jako Matku milosrdenství a přísluhovatelku milosti.“

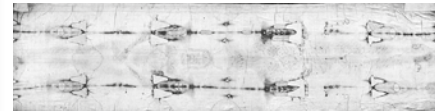
Je ale třeba dodat, že toho si však byla dobře vědoma i církev před koncilem. V oraci mešního textu k Panně Marii Prostřednici všech milostí v původním Římském misálu byl obsah tohoto titulu vymezen velice přesně a výstižně:

Pane Ježíši Kriste, náš Prostředníku u Otce, který jsi určil nejbhlahoslavenější Pannu Marii za svou i naši Matku a za Prostřednici u Tebe, uděl milostivě, aby každý, kdo přijde k Tobě, si vyprosil dobrodiní, mohl se radovat z toho, že se mu ho dostalo skrze ni. Jenž žiješ a kraluješ s Bohem Otcem v jednotě Ducha Svatého, Bůh po všechny věky věků. Amen.

Podle Maria heute 10/1994

NOVÉ VÝZKUMY TURÍNSKÉHO PLÁTNA S VYUŽITÍM DNA

Padovská univerzita ve spolupráci s dalšími vědeckými pracovišti se zaměřila na výzkum DNA přítomné na Turínském plátně.

Již v roce 2015 proběhl výzkum DNA lidí, kteří zanechali své genetické stopy na Turínském plátně. Podle těchto výsledků lze říci, že 55,6 % genetického materiálu pochází z Blízkého východu a cca 38,7 % z Indie, kdežto ze západní Evropy pouze 5,6 %. Překvapivou přítomnost indických stop lze vysvětlit používáním textilií indického původu na Blízkém východě.

Přítomnost indických artefaktů (v důsledku dálkového obchodu, který Římská říše udržovala) dosvědčuje i rabínská tradice. Ostatně samotný termín pro toto plátno, řecky *sindón*, etymologicky s Indií souvisí.

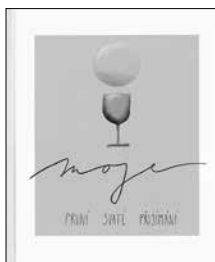
Nový výzkum nukleární kyseliny pak prokázal zvláště přítomnost haplogrupy H33, která převládá na Blízkém východě a je typická zvláště pro současnou drúzskou komunitu, ale také pro Židy a Kypřany. Mezi mikroorganismy nalezenými na plátnu pak krom typických mikroskopických „obyvatel“ lidské pokožky byla hojně zastoupena i tzv. *halofilní archea*.

Tyto prokaryotní jednobuněčné organismy jsou velmi dobře adaptovány na prostředí s vysokou koncentrací soli. Jejich přítomnost pak ukazuje na fyzickou přítomnost Turínského plátna v oblasti s vysokou salinitou.

Lze tedy na základě těchto výzkumů říci, že Turínské plátno je vyrobeno z indického lnu a značnou dobu zůstávalo na Blízkém východě, velmi pravděpodobně v oblasti nedaleko Mrtvého moře, jehož salinita je ve srovnání s běžnou mořskou vodou desetinásobná až dvacetinásobná. Nový výzkum tedy přidává další argumenty ve prospěch autenticity Turínského plátna.

Zdroj: www.vaticannews.va/cs.html
(Redakčně upraveno)

K PRVNÍMU SVATÉMU PŘIJÍMÁNÍ

MOJE PRVNÍ SVATÉ PŘIJÍMÁNÍ

*Text a ilustrace Leona Jordánová
Předmluva otec Petr Karas*

Knížka provází děti jedním z nejdůležitějších okamžiků jejich duchovní cesty – setkáním s Ježíšem v Eucharistii. Pomáhá jim nejen uchovat vzpomínky na den prvního svatého přijímání, ale především růst v osobním přátelství s Bohem. Srozumitelným a laskavým jazykem vysvětluje, co se při mši svaté děje, jak se modlit před a po přijímání a proč je Eucharistie tak velkým darem. Děti jsou vedeny k tichu, vděčnosti a osobní modlitbě, kterou si mohou samy zapisovat. Součástí knihy jsou také inspirativní příběhy světců – dětí i dospělých –, kteří Ježíše v Eucharistii hluboce milovali, dále základní modlitby, věroučný přehled, práce s Bibli i odpovědi na časté otázky, které si děti kladou.

Cesta • Váz., 153x185 mm, 80 stran, 148 Kč

**PŘIJĎ, PANE JEŽÍŠI • MODLITEBNÍ KNÍŽKA
• NA PAMÁTKU PRVNÍHO SVATÉHO PŘIJÍMÁNÍ**

Modlitební knížka kapesního formátu, která je primárně určena dětem přijímající poprvé Tělo Kristovo. Obsahuje nejdůležitější katechetické poučky, modlitby základní, během dne, ke mši svaté, příležitostné. Dále zde najdeme modlitbu růžence, křížovou cestu, mešní řád, poučení o svátostech, o pekle, očistci a nebi, litanie a hymny.

*Sypták • Váz., 87x123 mm,
křídový papír, 320 stran, 380 Kč*

LETNICE A PŘÍPRAVA NA BIŘMOVÁNÍ

PUTOVÁNÍ K LETNICÍM

**• PRŮVODCE DOBOU
VELIKONOČNÍ A SVATODUŠNÍ
NOVĚNA**

*Uspořádala Kristina Cooper
Z angličtiny přeložila Marie Polasková*

Postní doba má v našich životech pevné místo, ale padesát dní velikonoční radosti nám často proklouzne mezi prsty – a na konci pak narychlo hledáme svatodušní nověnu. Co to zkusit jinak? Stejně jako Ježíš doprovázel učedníky do Emmauz a vysvětloval jim Písmo, zve tato knížka na cestu i vás. Každý den v ní najdete úryvek z Bible, zamyšlení, citát z katechismu a modlitbu. Toto čtyřicetidenní putování od prázdného hrobu vrcholí devítidenní svatodušní nověnou. Vydejme se k plnosti Letnic a objevme sílu vzkříšení ve vlastním životě. Nestací o Boží moci jen vědět – je třeba ji zakoušet!

Paulínky • Brož., 115x175 mm, 72 stran, 149 Kč

**PŘÍPRAVA NA PŘIJETÍ SVÁTOSTI BIŘMOVÁNÍ
Podle Dr. Rudolfa Cola**

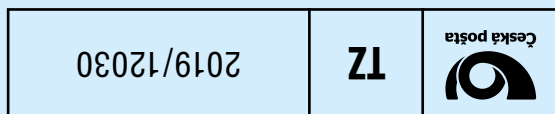
Knížka vznikla úpravou a doplněním brožury z cyklu „ŽIVOTEM“, kterou sepsal Dr. Rudolf Col v roce 1931. Obsahuje šest částí: I. Co je biřmování?; II. Ovoce sv. biřmování; III. Jak se uděluje sv. biřmování?; IV. Příprava na sv. biřmování; V. Svátost mučedníků; VI. Modlitby k Duchu Svatému.

*Dědictví Svatováclavské
Brož., A5, 52 stran, 140 Kč*

**Objednávky knih – tel. 733 741 841, 587 405 431 • Administrace a inzerce časopisu Světlo – tel./fax 585 222 803
Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc, e-mail: objednavky@maticecm.cz**

Nabídku knih a devocionálií najdete na našich webových stránkách www.maticecm.cz.

**Matice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24
779 00 Olomouc**